

 <p>Landstinget DALARNA</p> <p>Ägare: Kliniken för Reumatologi</p>	Metotrexat	
<p>Framtaget av (förf) Per-Johan Hedin, Maria Strinnö</p>	<p>Dokumentkategori: Patientinformation</p>	<p>Version 4</p>
<p>Gäller för: Kliniken för Reumatologi Falu lasarett</p>	<p>Godkänt av Helena Hellström</p>	<p>Gäller fr.o.m. – t.o.m. 2010-01-01 – 2013-12-31</p>

VARFÖR SKA JAG TA METOTREXAT (MTX) ?

Din läkare har föreslagit metotrexat mot Din reumatiska sjukdom. Det är en medicin som på lång sikt kan lindra symtom vid sjukdomen. Sjukdomens inflammatoriska aktivitet kan minska och ytterligare skadeverkningar på kroppen t ex på Dina leder bromsas då upp.

VAD ÄR MTX? Methotrexate användes från början mot blodcancer, då i höga doser. Senare upptäcktes att MTX i mycket lägre doser kunde hjälpa mot psoriasis och ledgångsreumatism. Vid ledgångsreumatism aktiveras olika typer av blodceller. Dessa utsöndrar kemiska ämnen som startar inflammationen i lederna. MTX bromsar denna process och därmed även symtomen på inflammation.

HUR LÅNG TID TAR DET INNAN MEDICINEN FUNGERAR? De patienter som har nytta av MTX känner efter 2-3 månader att lederna blir mjukare och mindre svullna. Det kan dock ta både kortare och längre tid.

VILKEN DOS SKA JAG TA? MTX finns både som tabletter eller injektionsform med engångspruta. En vanlig startdos är 15-20 mg en gång per vecka. Dosen kan sedan komma att ändras uppåt eller nedåt beroende på effekten. B9 vitamin ges ofta i lågdos efter MTX.

HUR LÄNGE KAN JAG TA MTX? Efter hand som behandlingen fortskrider kan dosen komma att ändras. Din läkare provar ut vilken dos som är bäst just för Dig. Så länge som tabletterna hjälper Dig och Du mår bra kan Du fortsätta att ta medicinen. Inför större operationer (t.ex. höftprotesoperationer) rekommenderas uppehåll med medicinen i 7-10 dagar före. Vid infektioner med feber rekommenderas också ett tillfälligt uppehåll.

GRAVIDITET. Rekommendationen är att metotrexat inte ska användas under graviditet eller amning.

FINNS DET NÅGRA BIVERKNINGAR AV MTX? Med ökande dos av MTX ökar risken att få biverkningar. Detta gör att många av de biverkningar som kan förekomma vid cancerterapi inte finns vid de låga doser man använder mot ledgångsreumatism. Den vanligaste biverkningen är illamående den dag tabletterna tas. Detta kan dock förhindras genom att dosen delas upp under dagen. Blåsbildning i munnen har uppträtt men även detta kan förhindras. Med B9-vitamin. Levern påverkas ibland av MTX vilket då syns på proverna. En ökad risk för leverpåverkan finns om man dricker mycket alkohol, varför detta bör undvikas. Alkohol bör helt undvikas samma dag som Du tar MTX. Andra ovanligare biverkningar är utslag, håravfall, huvudvärk, lungpåverkan med hosta samt påverkan på blodbildningen. Du får hela tiden regelbundet ta blodprover och gå på kontroll hos läkare. På blodproverna kan läkarna se om någon biverkan håller på att uppträda i kroppen. På så sätt kan behandlingen avbrytas innan en allvarlig skada uppkommer.

KAN JAG TA ANDRA LÄKEMEDEL TILLSAMMANS MED MTX? Du kan fortsätta att ta Dina övriga mediciner så länge Din läkare inte säger något annat. Det är dock mycket viktigt att Du talar om vilka andra mediciner Du använder. Det gäller även sådana som inte är mot reumatisk sjukdom, och sådana som Du inte köpt på apoteket utan på hälsokostaffär eller i snabbköpet, t ex vitaminpreparat.

HUR OFTA BEHÖVER JAG GÅ PÅ KONTROLL? Du träffar regelbundet Din läkare under hela behandlingstiden. Blodprover lämnar Du oftare i början och senare mera glest, efter ett schema.

NÅGRA ANDRA FRÅGOR? Tveka inte att fråga oss på reumatologen om det är något Du undrar över.